

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การบริหารงบประมาณองค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่:
กรณีศึกษาการหารายได้

ชื่อผู้เขียน นางสาวสรรชนา คำชู

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ:

อาจารย์ ดร. จันทนา	สุทธิจารี	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรัช	ตระการศิรินนท์	กรรมการ
อาจารย์ทศพร	กสิกรรม	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระบบงบประมาณและการดำเนินงานขององค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในด้านการดำเนินงานงบประมาณขององค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวน 14 องค์กร โดยการสอบถามข้อมูลจากผู้อำนวยการองค์กรในกำกับจำนวน 14 ท่าน ในด้านระบบงบประมาณขององค์กรในกำกับ วงจรงบประมาณขององค์กรในกำกับ การตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ การรายงานการดำเนินงานต่อหน่วยเหนือ แนวทางการจัดหารายได้ แนวคิดการหารายได้ ปรัชญาและเป้าหมาย และปัญหาอุปสรรคของการจัดหารายได้

ผลจากการวิจัยครั้งนี้พบว่า วงจรงบประมาณ และการดำเนินงานขององค์กรในกำกับ สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื่องจากถูกกำหนดกรอบโครงสร้างโดยสภามหาวิทยาลัย นอกจากนั้นองค์กรในกำกับมหาวิทยาลัย แม้จะมีระเบียบการบริหารภายในเป็นของตนเองได้ ทั้งระเบียบในเรื่อง การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไป ระเบียบว่าด้วยการเงินและการบัญชี ระเบียบว่าด้วยการพัสดุเงินรายได้ แต่ฝ่ายบริหารขององค์กรเมื่อจัดทำร่างระเบียบและเสนอคณะกรรมการอำนวยการแล้ว ต้องนำเสนออธิการบดีลงนาม และประกาศให้เป็นระเบียบต่อไป ด้วยกรอบโครงสร้างเช่นนี้ จึงทำให้การบริหารงบประมาณขององค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำเป็นต้องสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย เนื่องจากถูกกำหนด

กรอบโครงสร้าง ให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้อนุมัติงบประมาณประจำปีขององค์กร อย่างไรก็ตามพบว่าการบริหารงบประมาณภายในองค์กรทั้ง 14 องค์กร เกิดความสะดวก และคล่องตัวในการบริหารงานพอสมควร เนื่องจากระเบียบเหล่านั้นได้เปิดกว้าง ให้ผู้อำนวยการองค์กรในกำกับได้ใช้อำนาจในการบริหารงบประมาณภายในองค์กร การวินิจฉัยสั่งการในการบริหารงานภายในหน่วยงานของตนเองค่อนข้างมาก และหารายได้ด้วยตนเองในการบริหารจัดการภายในองค์กรเพื่อให้องค์กรสามารถเลี้ยงตนเองได้

ส่วนปัญหาและอุปสรรคของการจัดหารายได้ขององค์กรในกำกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทั้ง 14 องค์กร จะพบปัญหาและอุปสรรคในด้านต่างๆ ดังนี้ 1. ปัญหาและอุปสรรคในทางเศรษฐกิจ เนื่องจากในสภาวะการณ์ปัจจุบัน สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยภาพรวมต้องประสบกับปัญหา ดังนั้น หน่วยงานและบุคคลภายนอกที่เคยใช้บริการขององค์กรจึงถูกจำกัดในเรื่องของงบประมาณ ทำให้การให้บริการขององค์กรในกำกับต่อหน่วยงาน และบุคคลภายนอกพลอยได้ผลกระทบกระเทือนไปด้วย 2. ปัญหาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ผู้บริหารทุกระดับควรตระหนักคือ ด้านของกฎระเบียบ ข้อบังคับ บทบาทขององค์กรที่มีต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ นโยบายในมหาวิทยาลัย เช่น เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงระบบ หรือผู้บริหารระดับสูงตามวาระ องค์กรอาจต้องมีความยืดหยุ่น ที่สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารให้เหมาะสมถึงความเปลี่ยนแปลงของบริบทแวดล้อมอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังมีปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของข้าราชการ ระบบเงินเดือนและสวัสดิการที่ไม่จูงใจ ทำเลที่ตั้งของอาคารสถานที่ เงินทุนในการดำเนินงานมีจำนวนจำกัด การไม่สามารถแยกต้นทุนและผลประโยชน์ให้ชัดเจน 3. ปัญหาและอุปสรรคภายนอก ในด้านความเข้าใจในการบริหารงาน บุคคลภายนอกมีข้อสงสัยในการดำเนินงานขององค์กร บุคคลภายนอกไม่ทราบบทบาทที่ชัดเจนขององค์กร องค์กรไม่เป็นนิติบุคคลจึงทำให้มีปัญหาในเรื่องของการทำนิติกรรมสัญญา กับหน่วยงานภายนอก การควบคุมการบริการขององค์กรในกำกับยังขาดมาตรฐานสากล และรวมทั้งขาดการติดตามผลที่ผู้รับบริการที่เคยมาใช้บริการกับองค์กร

Independent Study Title Budget Management of Chiang Mai University's Semi-autonomous Organization: A Case of Fund Raising

Author Miss. Sunchana Kumchoo

M.A. Political Science

Examining Committee:

Lecturer Dr.Jantana Suttijaree	Chairman
Assistant Professor Pairat Trakarnsirinont	Member
Lecturer Tosporn Kasikam	Member

Abstract

The main objective of this research is to study the management and the budget processes of Chiang Mai University's 14 semi-autonomous organizations and the obstacles encountered in these organizations. The samples were collected from the directors of the 14 organizations concerning organization budgetary system, budgetary circle, and the inspection of budget expenses. Also methods of reporting to the above organization obtaining finance, the philosophy and the target, including the problems of earning budget.

The results of this study show that budgetary circle and management process of semi-autonomous organization are related to university policy. Even though each semi-autonomous organization has its own regulation such as regulation on personnel and administrative affairs, regulation on finance and accounting of revenue inventory as well, the process of regulations is still approved by organization administrative staff, board committee and finally the president before proclamation respectively. The budgetary of semi-autonomous organization keeps on directly depending on the university policy because of these frameworks.

The annual budget of organizations are also approved by the university council. However, the convenience, fluency and wide open of these regulations exercised executive authority in ordering internal organization. Thus, the organizations competently manage and grow up by themselves.

The problems and obstacles in budget obtainment of organizations are as follows,

1. economic crisis of the country that has affected directly to external customer and organization about service because of limitation of earning budget
2. the problems about university regulations, classification and function of semi-autonomous organizations that relate to university administrative staff. The organizations have to innovate flexibly the proper management system. Furthermore, the duplication of working system, uninventive of salary and welfare, the position of structure and management of limitation budget that are visibly separate between asset and benefit.

3. External problems about misunderstanding of organization management that semi-autonomous organizations are not juristic person. The problem in juristic contract between organizations and external organizations. Moreover, the service control are under standard and lacking of checking service result from customers.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University